

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова

ФАКУЛЬТЕТ МОРСЬКОГО ПРАВА

Гомельська філія Міжнародного університету "МИТСО", Республіка Білорусь,  
Яньченський інститут індустріальних технологій, Китайська Народна Республіка

## **СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

### **МАТЕРІАЛИ**

ХІІ Міжнародної науково-практичної конференції

**11–13 вересня 2020 року**

*Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова  
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв*

Миколаїв • НУК • 2020

УДК 342.1(08)

С 11

**ОРГАНІЗАТОРИ:**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова**

**ФАКУЛЬТЕТ МОРСЬКОГО ПРАВА**

**Гомельська філія Міжнародного університету "МИТСО", Республіка Білорусь,  
Яньченський інститут індустріальних технологій, Китайська  
Народна Республіка**

**Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.  
Претензії до організаторів не приймаються.**

**Відповідальний за випуск**

**д-р юр. наук, доцент А. Л. Борко**

С 11 **Становлення та розвиток правової держави: про-  
блеми теорії та практики : матеріали XII Між-  
народної науково-практичної конференції. – Мико-  
лаїв : НУК, 2020. – 265 с.**

**ISBN 978-966-321-400-9**

У збірнику наведені матеріали XII Міжнародної науково-  
практичної конференції «Становлення та розвиток правової  
держави: проблеми теорії та практики».

Збірник буде корисний студентам, викладачам та всім,  
хто цікавиться актуальними питаннями розбудови правової  
держави.

**УДК 342.1(08)**

**© Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова, 2020**  
**ISBN 978-966-321-400-9**

УДК 342.7

## РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

**Автор:** Менджул М.В., канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Не тільки перед Україною, але і іншими державами світу цього року виникла нова загроза – пандемія COVID-19, зумовлена новим штамом вірусу. В умовах загрози для життя та здоров'я населення урядами переважної більшості європейських держав було запроваджено карантин, обмежено свободу пересування та запроваджено низку інших заходів. Україна не стала винятком і КМУ ще 11 березня 2020 р. постановою № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» запровадив карантин на всій території України [1], а 25 березня було введено режим надзвичайної ситуації [2]. З 22 травня цього року в нашій державі запроваджено адаптативний карантин, який варіюється у областях із врахуванням стану захворюваності [3]. Загалом, станом на 6 липня в Україні 49 043 особи інфіковані, померло 1262 особи [4], а у світі за офіційними даними ВООЗ інфікованих випадків 11 327 790 (за останню добу – 202 545), померло - 532 340 особи (за останню добу - 4134) [5]. Враховуючи вказану статистику, пандемія триватиме і найближчими місяцями.

В умовах пандемії COVID-19 перед юридичними клініками (далі - ЮК) виникли нові загрози, зумовлені насамперед, запровадженням карантинном. Зокрема, юридичні клініки як, і інші структурні підрозділи вищих навчальних закладів, опинилися в ситуації, коли традиційні види діяль-

ності здійснювати у звичний спосіб стало неможливим і їх необхідно було трансформувати із врахуванням сучасних реалій.

Чи зміняться традиційні функції юридичних клінік найближчим часом? Думаю ні, проте вочевидь необхідно змінювати методи роботи ЮК. У реєстрі юридичних клінік України станом на 2020 рік 54 юридичні клініки, що є членами Асоціації юридичних клінік України та 3 ЮК – кандидати у члени АЮКУ [6]. Карантин став своєрідним випробуванням для окремих ЮК та юридичного клінічного руху в цілому, і в результаті у певних клініках діяльність була призупинена.

Проте ситуація, що склалася відкрила нові перспективи, у тому числі можливість залучити інноваційні технології для навчання студентів, опанувати нові методи консультування та дистанційної роботи із клієнтами (за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти, скайпу тощо), звернути увагу на важливість правоосвітнього напрямку і здійснювати його із використанням не тільки сайтів, але і соціальних мереж, розробки інфографіки, інформаційних відео-роликів тощо.

Доволі вдалим на нашу думку стала реалізація Асоціацією юридичних клінік України в умовах карантину гранту від Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» [7]. Було організовано не тільки консультування, але і правоосвітні заходи із школярами, студентами з питань фінансової грамотності (вебінари проводилися на платформі Zoom), що пройшли доволі успішно із позитивними відгуками учасників та залученням широкої аудиторії в різних містах України.

На нашу думку, випробування для юридичних клінік України, пов'язане із пандемією COVID-19, дозволить ЮК вийти на новий організаційно-діяльнісний рівень, що буде характеризуватися широким застосуванням новітніх інформаційних технологій, в підсумку сприятиме престижності юридичної клініки серед студентів, в громаді та на національ-

ному рівні загалом. Водночас, ЮК необхідно вже у 2020-2021 навчальному році організувати навчання для студентів-консультантів, консультування клієнтів, правоосвітню та іншу діяльність із застосуванням новітніх інформаційних та дистанційних методів.

### **Список використаних джерел:**

1. Постанова КМУ від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zapobigannya-poshim110320rennyu-na-teritoriyi-ukrayini-koronavirusu-covid-19> (дата звернення: 22.06.2020)
2. Розпорядження КМУ від 25 березня 2020 р. № 338-р. «Про переведення єдиної державної системи цивільного захисту у режим надзвичайної ситуації». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-perevedennya-yedinoyi-derzhavnoyi-sistemi-civilnogo-zahistu-u-rezhim-nadzvichajnoyi-situaciyi-338250320> (дата звернення: 22.06.2020)
3. Карантинні заходи. Кабінет Міністрів України. URL: <https://covid19.gov.ua/karantynni-zakhody> (дата звернення: 05.07.2020)
4. Коронавірус в Україні. Актуальна статистика підтверджених випадків захворювання на Covid-19. URL: [https://zaxid.net/koronavirus\\_v\\_ukrayini\\_statistika\\_kilkist\\_hvorih\\_na\\_koronavirus\\_ostanni\\_dani\\_n1499341](https://zaxid.net/koronavirus_v_ukrayini_statistika_kilkist_hvorih_na_koronavirus_ostanni_dani_n1499341) (дата звернення: 06.07.2020)
5. Coronavirus disease (COVID-19). Situation Report–168. URL: [https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200706-covid-19-sitrep-168.pdf?sfvrsn=7fed5c0b\\_2](https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200706-covid-19-sitrep-168.pdf?sfvrsn=7fed5c0b_2) (дата звернення: 07.07.2020)
6. Реєстр юридичних клінік України 2020. Асоціація юридичних клінік України. URL: [https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/03/Reyestr-YUK\\_2020-1.pdf](https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/03/Reyestr-YUK_2020-1.pdf) (дата звернення: 07.07.2020)

7. USAID допоможе юридичним клінікам захищати права споживачів фінансових послуг. URL: <https://legalclinics.in.ua/usaaid-dopomozhe-yurydychnym-klinikam-zahyshhaty-prava-spozhyvachiv-finansovyh-poslug/> (дата звернення: 07.07.2020)

УДК 340

## **ЕФЕКТИВНЕ ІНТЕРВ'ЮВАННЯ КЛІЄНТА – ЗАПОРУКА НАДАННЯ ЯКІСНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**

**Автор:** Орлова О.О., канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро

Для того, щоб стати гарним правником, потрібно не тільки вивчати право, але й практикуватися. Добре, коли така можливість є у закладі вищої освіти, на базі якого створена та функціонує юридична клініка, під якою слід розуміти структурний підрозділ закладу вищої освіти, що здійснює практичну підготовку здобувачів вищої освіти, шляхом залучення їх до професійної юридичної практичної діяльності та опанування навичок представлення інтересів клієнтів, надання кваліфікованої правової допомоги тим, хто її потребує.

До таких навичок відноситься вміння зібрати необхідну інформацію, аналізувати її, проводити правові дослідження й складати юридичні документи, надавати консультації клієнтам, вести переговори, альтернативно вирішувати суперечки й брати участь у судовому процесі. Але із всіх вище перерахованих навичок для юриста найголовнішою є отримання інформації по справі. Оскільки інформація – це той матеріал, та основа, з

го 1945 року	
Воєводін І.С. Роль миротворчих місій ООН у забезпеченні прав людини	166
Волошенко А.В. Міжнародна співпраця у протидії корупції: закони екстериторіальної дії	170
Маргарян В.В. Арешт суден за морськими вимогами	173
Іскра Т. Піратство та тероризм на морі	177
Руцак Ю.М. Правове регулювання охорони морського середовища від забруднення	181
Жадан О. Міжнародна кримінальна відповідальність посадових осіб	184
Славгородська О.С. Огляд змін у ІНКОТЕРМС-2020 щодо умов поставки морським/іншим водним транспортом	188
Мунтян А. Правовий статус біженців, його співвідношення з правовим статусом іноземців та осіб без громадянства	194
Сташкова В. Цивільна дієздатність в зарубіжних країнах	200
Andrii Balaban, Olena Lomakina The legal side of esports (e-sports)	203
Козлов А. Адміністрація морських портів України як суб'єкт господарювання в морській галузі держави	213
Князева М. Роль компонента у цивільних справах в сучасних миротворчих операціях ООН	219
Атдаев Х.Д. Технический надзор за морскими судами	223
Сандюк Г.О. щодо поняття торговельного судна, що використовується для несення спеціальної державної служби	226
<b>Секція 6. Основи юридичної клінічної практики. Безоплатна правова допомога в Україні</b>	<b>231</b>
Дацко К.П. Дослідження впливу бізнесу на права людини у юридичній клінічній освіті	231
Кучук А.М. Юридична клініка як фактор удосконалення правничої	234

освіти

Менджул М.В. Ризики та перспективи для діяльності юридичних клінік в умовах пандемії COVID-19	237
Орлова О.О. Ефективне інтерв'ювання клієнта – запорука надання якісної правової допомоги	240
Кравченко А. Право на безоплатну допомогу в системі захисту прав людини	243
Довженко Д.С. Зарубіжний досвід організації юридичний клінік	247
Ломжець Ю.В. Про формування клієнтоорієнтованого підходу діяльності юридичних клінік України	252
Шкарнега О.С. Щодо організації роботи юридичної клініки під час карантину	256

*Наукове видання*

**СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ:  
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

**МАТЕРІАЛИ**

**ХІІ Міжнародної науково-практичної конференції  
11–13 вересня 2020 року**

*(українською, російською та англійською мовами)*

Відповідальний за випуск А.Л. Борко  
Комп'ютерна верстка Г. О. Сандюк

---

Формат 60×84/16 Ум. друк. арк.12,2. Тираж 100. Зам. № 1709-54  
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова  
проспект Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025  
E-mail: publishing@nuos.edu.ua  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.